

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
3113-16

meddelad i Stockholm den 5 juni 2017

KLAGANDE

Skatteverket
171 94 Solna

MOTPART

Ombud:

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Sundsvalls dom den 17 maj 2016 i mål nr 2606-15

SAKEN

Folkbokföring

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

En utlänning som måste ha uppehållstillstånd för att få vistas i Sverige får folkbokföras här endast om detta villkor är uppfyllt eller om det finns synnerliga skäl för att han eller hon ändå ska folkbokföras. Därtill förutsätts att utlänningen

DOM

Mål nr
3113-16

kan antas komma att regelmässigt tillbringa sin dygnsvila i landet under minst ett år.

anmälde att hon flyttat till Sverige från Iran den 29 april 2015 och ansökte om att folkbokföras här. Hon uppgav att hon skulle bo permanent i Sverige för att leva tillsammans med sin make – som har en doktorandtjänst vid och som är folkbokförd här sedan den 1 september 2009 – samt åberopade ett uppehållstillstånd som gällde från och med den 1 april 2015 till och med den 3 januari 2016. Skatteverket avslog hennes ansökan med motiveringen att giltighetstiden för uppehållstillståndet understeg ett år.

överklagade till förvaltningsrätten som upphävde Skatteverkets beslut och förklarade att skulle folkbokföras i Sverige enligt sin ansökan, dvs. från och med den 29 april 2015. Enligt förvaltningsrätten uppställer folkbokföringslagen (1991:481) inte något krav på att ett uppehållstillstånd ska ha en giltighetstid om minst ett år. Vidare fann förvaltningsrätten att det saknades anledning att anta något annat än att avsåg att vistas i Sverige till dess att hennes make slutfört sin doktorandutbildning, vilket beräknades ske under år 2017.

Kammarrätten avslog Skatteverkets överklagande och anförde bl.a. att de faktiska omständigheterna kring vistelse i Sverige var ostridiga samt att hon fick anses ha visat sin avsikt att vistas i Sverige i minst ett år.

är sedan den 18 januari 2016 folkbokförd i Sverige med stöd av en ny flyttningsanmälan.

YRKANDEN M.M.

Skatteverket yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska fastställa Skatteverkets beslut och anför bl.a. följande.

DOM

Mål nr
3113-16

Bestämmelsen i folkbokföringslagen om krav på uppehållstillstånd kom till för att kodifiera tidigare praxis. Ett upptagande i folkbokföringen förutsätter att vistelsen är avsedd att pågå minst ett år och att uppehållstillstånd finns för perioden (prop. 1990/91:153 s. 90 f.). Om utgångspunkten i stället är att uppehållstillstånd med kortare giltighetstid än ett år generellt kan ligga till grund för folkbokföring är frågan vilka faktorer som Skatteverket ska väga in i bedömningen. I ett folkbokföringsärende bör Skatteverket inte föregå Migrationsverkets prövning av en persons eventuella ansökan om förlängt uppehållstillstånd.

anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande.

I folkbokföringslagen finns inte något uttryckligt krav på att uppehållstillståndet ska ha en giltighetstid om minst ett år. Något sådant krav framgår inte heller av förarbetena. Detta talar för att lagstiftaren ansett att man vid beslut om folkbokföring även ska kunna ta hänsyn till andra omständigheter än uppehållstillståndets giltighetstid, såsom sökandens avsikt med vistelsen samt varaktigheten av en anställning eller utbildning.

Det är ostridigt att hon vid tidpunkten för ansökan hade för avsikt att bo i Sverige under den tid hennes make är doktorand, dvs. åtminstone fram till år 2017. Det fanns alltså stöd för att hennes vistelse i Sverige skulle komma att vara i minst ett år från den dag hon anmälde inflyttning.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

De allmänna förutsättningarna för folkbokföring framgår av 3 § folkbokföringslagen. Enligt första stycket ska den folkbokföras som efter inflyttning anses vara bosatt i Sverige. En person anses bosatt här i landet om han eller hon kan antas komma att regelmässigt tillbringa sin dygnsvila i landet under minst ett år.

DOM

Mål nr
3113-16

En utlänning som måste ha uppehållsrätt eller uppehållstillstånd för att få vistas i Sverige, får enligt 4 § första stycket folkbokföringslagen folkbokföras endast om detta villkor är uppfyllt eller om det finns synnerliga skäl för att han eller hon ändå ska folkbokföras.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Huvudregeln är alltså att en utlänning som måste ha uppehållstillstånd för att få vistas i Sverige inte får folkbokföras här om inte detta villkor är uppfyllt. Detta krav har motiverats med att det genom folkbokföringen inte ska ges utrymme för att personer som inte har rätt att vistas i landet får del av olika förmåner. Innehav av uppehållstillstånd utgör dock inte en förutsättning för att kvarstå som folkbokförd. Förlust eller avsaknad av uppehållstillstånd medför t.ex. inte en automatisk avregistrering (prop. 1990/91:153 s. 91 och prop. 2012/13:120 s. 40 f. och 56).

En utlänning som måste ha uppehållstillstånd för att få vistas i Sverige ska också, vid det tillfälle då han eller hon ansöker om att bli folkbokförd, uppfylla den allmänna förutsättningen för folkbokföring, dvs. det ska kunna antas att utlänningen kommer att tillbringa sin dygnsvila här under minst ett år. Frågan är vilken betydelse uppehållstillståndets giltighetstid har för bedömningen av om denna förutsättning är uppfylld.

I förarbetena till bestämmelsen i 4 § första stycket folkbokföringslagen om uppehållstillstånd som förutsättning för folkbokföring berördes den då rådande administrativa praxisen på området. Innebörden av denna, som hade kommit till uttryck i dåvarande Riksskatteverkets allmänna råd, var att en utomnordisk invandrare skulle folkbokföras endast om han hade fått ett uppehållstillstånd som avsåg en vistelse här för minst ett år (prop. 1990/91:153 s. 91). Som framgått intogs emellertid inte någon bestämmelse med den innebörden i lagtexten. Av förarbetena kan inte heller utläsas någon avsikt att ge bestämmelsen en vidare innebörd än vad som framgår av dess ordalydelse.

DOM

Mål nr
3113-16

Det är således inte en nödvändig förutsättning för folkbokföring av en utlänning som måste ha uppehållstillstånd för att få vistas här, att tillståndet har en giltighetstid om minst ett år.

uppgav i sin flyttningsanmälan att hon hade för avsikt att bosätta sig i Sverige och leva tillsammans med sin make här. Maken var redan folkbokförd i Sverige och hade en anställning som innebar att han kunde antas komma att stanna här åtminstone fram till 2017. Annat har således inte framkommit än att det vid tidpunkten för ansökan kunde antas att hon skulle komma att regelmässigt tillbringa sin dygnsvila i landet under minst ett år. Förvaltningsrätten hade därmed fog för sitt förordnande om att skulle folkbokföras enligt sin ansökan. Överklagandet ska därmed avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden _____, _____,
_____, _____ och _____.

Föredragande har varit justitiesekreteraren _____.

Förvaltningsrätten i Luleås dom den 29 oktober 2015 i mål nr 1345-15
Skatteverkets beslut den 21 maj 2015, dnr 18 35783525

KLAGANDE

Skatteverket
Folkbokföringskontoret i Stockholm
106 61 Stockholm

MOTPART

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Luleås dom den 29 oktober 2015 i mål nr 1345-15,
se bilaga A

SAKEN

Folkbokföring

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Skatteverket yrkar att verkets beslut den 21 maj 2015 ska fastställas. Till stöd för sin talan anför Skatteverket i huvudsak följande. Migrationsverket beslutar om uppehållstillstånd för vistelse i Sverige. Upehållstillstånden är av olika kategorier och med olika giltighetstider. För en utlänning som tillåts vistas här utan tidsbegränsning utfärdas ett permanent uppehållstillstånd. För dem som erhåller ett tidsbegränsat uppehållstillstånd ska rätten till förlängning efter ansökan prövas på nytt av Migrationsverket. Varken Migrationsverket, Skatteverket eller någon domstol kan i förväg avgöra om en person kommer att erhålla förlängt uppehållstillstånd. . hade uppehållstillstånd för perioden den 29 april 2015 – den 3 januari 2016. Hon kan därför inte antas komma att vistas i Sverige minst ett år.

har förelagts att yttra sig i målet men har inte svarat.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga lagrum i folkbokföringslagen (1991:481), FoL, framgår av förvaltningsrättens dom.

I förarbetena till FoL (prop. 1990/91:153 s. 134) uttalas i huvudsak följande.

När vistelsen i landet är avsedd att vara tidsbegränsad skall folkbokföring ske när vistelse är avsedd att uppgå till minst ett år. När en vistelse, som från början varit avsedd att vara kortare tid, förlängs bör folkbokföring ske så snart den inflyttades avsikt att vistas här minst ett år står klar eller senast när vistelsen varat i ett år.

I förarbetena till en ändring i FoL (prop. 2012/13:120 s. 41, 55 och 56) uttalas i huvudsak följande. En grundläggande förutsättning för att en person ska folkbokföras måste vara att han eller hon uppfyller villkoren för att få vistas i landet. En person med uppehållsrätt bör således kunna visa att de förhållanden som ligger till grund för uppehållsrätten, t.ex. en anställning, har en sådan varaktighet att det kan antas att personen kommer att bo här

minst ett år. Uppehållsrätt bör, på motsvarande sätt som uppehållstillstånd, utgöra en förutsättning för folkbokföring. Det finns inte några bestämmelser som innebär att en person som har haft uppehållstillstånd ska avregistreras från folkbokföringen på grund av att han eller hon inte längre har tillstånd att uppehålla sig i landet. Det kan finnas andra omständigheter som innebär att en person, trots avsaknad av uppehållstillstånd, fortfarande ska anses bosatt i landet. En automatisk avregistrering bör därför inte ske av en person som saknar uppehållstillstånd.

Kammarrätten i Göteborg har i två domar, den 5 september 2008 i mål nr 6943-07 och den 2 december 2014 i mål nr 2881-14, funnit att en utländsk person som i Sverige antagits till forskarstudier respektive en utländsk doktorands maka har visat sina avsikter att vistas i landet i fyra år och därmed beviljats folkbokföring.

Kammarrättens bedömning

De i förvaltningsrättens dom redovisade faktiska omständigheterna kring den planerade vistelsen i Sverige för _____ och hennes make, och främst när det gäller syftet med vistelsen, den tidsmässiga planeringen, villkoren för makens studier och _____ planer för sin vistelse, är inte ifrågasatta av Skatteverket. Med beaktande av dessa ostridiga fakta och vad som framgår av författningar och förarbetsuttalanden finner kammarrätten att _____ har visat sin avsikt att vistas i Sverige i minst ett år. Som förvaltningsrätten funnit uppfyller hon därmed kraven för folkbokföring. Skatteverkets överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

kammarrättslagman
ordförande

kammarrättsråd

Kammarrättsassessor
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

Enhet 1

DOM
2015-10-29
Meddelad i
Luleå

Mål nr
1345-15

KLAGANDE

MOTPART

Skatteverket
Folkbokföringssektionen
106 61 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Skatteverkets beslut den 21 maj 2015, dnr 18 35783525

SAKEN

Folkbokföring enligt folkbokföringslagen (1991:481), FoL

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller, med upphävande av Skatteverkets beslut,
överklagandet på så sätt att ska folkbokföras i Sverige enligt sin
anmälan den 29 april 2015.

BAKGRUND

Skatteverket beslutade att avslå ansökan om folkbokföring i Sverige. Beslutet motiverades enligt följande. Skatteverket anser inte att förutsättningarna för folkbokföring är uppfyllda eftersom uppehållstillstånd understiger ett år.

PARTERNAS INSTÄLLNING

yrkar att hon ska folkbokföras enligt sin anmälan och anför i huvudsak följande. Hon har nyligen gift sig. Hennes man är antagen som doktorand vid och hon har flyttat till Sverige för att bo med honom. Båda har uppehållstillstånd som gäller till den 3 januari 2016. De ska ansöka om en förlängning eftersom hennes man tar sin doktorsexamen år 2017. Under sin vistelse i Sverige vill hon lära sig svenska och för att kunna söka SFI- kurser behöver hon ett personnummer. Eftersom hennes uppehållstillstånd fortfarande är giltigt måste hon vänta sex månader på att få en förlängning.

Skatteverket anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om Skatteverket har haft skäl för att avslå ansökan om folkbokföring i Sverige.

Den som efter inflyttning anses vara bosatt i Sverige ska folkbokföras. En person anses bosatt här i landet om han eller hon kan antas komma att regelmässigt tillbringa sin nattvila eller motsvarande vila (dygnsvilan) i landet under minst ett år (se 3 § första stycket FoL).

En utlänning som måste ha uppehållstillstånd för att få vistas i Sverige får folkbokföras endast om detta villkor är uppfyllt eller om det finns synnerliga skäl för att han eller hon ändå ska folkbokföras (se 4 § första stycket FoL).

Förvaltningsrätten konstaterar att bestämmelsen i 4 § FoL inte innehåller något krav på att ett uppehållstillstånd ska ha en minsta giltighetstid. Det som är avgörande för om folkbokföring ska ske är istället att det kan antas att personen kommer att regelmässigt tillbringa sin dygnsvila i landet under minst ett år, 3 § FoL. Vid den prövningen kan uppehållstillståndets giltighetstid ha betydelse som en av flera relevanta omständigheter. Den är dock inte ensamt avgörande (se Kamrarrättens i Göteborg dom den 2 december 2014 i mål 2881-14).

Av handlingarna i målet framgår följande. och hennes make har uppehållstillstånd som gäller för tiden den 1 april 2015 till den 3 januari 2016. Hon har inte haft uppehållstillstånd tidigare. Hennes make är antagen på en utbildning på forskarnivå och anställd som doktorand på heltid vid sedan den . Anställningen är tidsbegränsad enligt reglerna i 5 kap. högskoleförordningen. Han deltar i ett projekt som planeras pågå under tiden och avslutas med doktorsexamen år 2017. Hans studier fortlöper enligt individuell studieplan.

Det saknas anledning att anta annat än att make avser att vistas i Sverige åtminstone under den tid som motsvarar den utbildning som han är antagen till. Hans examen är beräknad till år 2017. Det saknas även anledning att anta annat än att hans maka kommer att vistas i landet lika länge som han.

uppfyller därmed kraven för att folkbokföras. Skatteverket har alltså inte haft skäl för att avslå hennes ansökan om folkbokföring.

anmälde inflyttning den 4 maj 2015, mindre än en vecka från

inflyttningsdagen den 29 april 2015. Hon ska således folkbokföras från och med sistnämnda dag (se 35 § FoL).

Överklagandet ska därmed bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1 C (se bilaga 2).

har föredragit målet.